

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник керівника
професор в науково-педагогічній роботі)
проф. В. С. Єрмаченко
20 16 р.

ІНОЗЕМНА МОВА (тренінг)

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни підготовки докторів філософії
зі спеціальностей 011 «Науки про освіту», 051 «Економіка»,
056 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і податкування»,
072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування», 075 «Маркетинг»,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 242 «Туризм»

(шифр і назва спеціальності)

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри іноземних мов та перекладу

Протокол № 13 від 22.04.2016 р.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Колбіна Т.В., д. пед. н, проф.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова» (тренінг) складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальностей 011 «Науки про освіту», 051 «Економіка», 056 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 074 «Публічне управління та адміністрування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 242 «Туризм».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і практичні аспекти наукової й професійної комунікації засобами іноземної мови.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна належить до загальноосвітніх дисциплін підготовки докторів філософії («Методологія і організація наукових досліджень», «Методика викладання та інноваційні технології в педагогіці»), ґрунтується на знаннях системи іноземної мови, навичках здійснення мовленнєвої діяльності, досвіду міжкультурної комунікації.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Наукова комунікація: теорія і практика.
2. Наукова комунікація: тренінг.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

- 1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова» (тренінг) є формування іншомовної комунікативної компетентності в академічній, науковій і професійній сферах усній та письмовій формах.
- 1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Іноземна мова» (тренінг) є:
  - вдосконалення системи знань з фонетики, граматики й лексики професійної іноземної мови, їх активізація для здійснення науково-дослідної діяльності;
  - формування вмінь і навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) в академічній, науковій і професійній сферах, а саме: читати оригінальну наукову літературу зі спеціальності на

іноземній мові; оформляти здобуту з іншомовних джерел інформацію у вигляді наукової статті, перекладу, реферату, резюме; готувати іноземною мовою повідомлення і доповіді на теми, пов'язані з науковою роботою аспіранта; здійснювати ефективну комунікацію на тему наукового дослідження.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" набувають іншомовної комунікативної компетентності в академічній, науковій і професійній сферах, що передбачає:

- спроможність вилучати наукову інформацію професійного спрямування з іншомовних джерел на основі критичного аналізу;

- здатність до спілкування і ефективної взаємодії іноземними мовами з широкою науковою спільнотою в галузі наукової та професійної діяльності на міжнародних конференціях, у рецензованих національних та міжнародних виданнях на принципах діалогу культур і з урахуванням соціокультурного контексту.

Складники іншомовної комунікативної комунікації

в академічній, науковій і професійній сферах:

- лінгвістична (мовна й мовленнєва) – знання ключової фахової термінології, типових для наукового стилю граматичних структур професійної іноземної мови; вміння і навички усної та письмової комунікації в академічній, науковій і професійній сферах;
- прагматична – здатність до критичного аналізу прочитаної іншомовної наукової літератури зі спеціальності, спроможність до діалогічного спілкування іноземними мовами з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та професійної діяльності, оприлюднення іноземними мовами результатів дослідження на наукових конференціях і у рецензованих національних або міжнародних виданнях.
- соціокультурна (знання особливостей процесу наукової комунікації у міжкультурному контексті, спроможність ефективно взаємодіяти з науковцями – представниками інших культур у ситуаціях міжкультурної комунікації).

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин, 5 кредитів ЄКТС.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукова комунікація: теорія і практика.

Тема 1. Наукове письмо.

Побудова наукових текстів, стратегії їх написання, особливості цитування, складання резюме, графічного оформлення.

Тренінг з написання наукового тексту.

Тема 2. Спілкування на тему наукової роботи.

Дисертаційна робота (актуальність проблеми дослідження, теоретична та практична значущість, наукова новизна, виклад змісту роботи, основні висновки).

Підготовка повідомлення з теми наукової роботи (монологічне мовлення), обговорення її результатів (діалогічне мовлення).

Змістовий модуль 2. Наукова комунікація: тренінг.

Тема 1. Міжнародні науково-практичні конференції: підготовка доповіді, дискусія.

Презентація доповіді (структура, розподіл часу на основні етапи презентації).

Тема 2. Мовленнєві кліше презентації: привітання, представлення змісту основних частин, відповіді на питання, реагування на складні й незручні питання тощо).

Основні «формули» спілкування в ситуаціях, пов'язаних з участю в міжнародних наукових конференціях: транспорт, орієнтація в місті, оргкомітет конференції, готель, харчування, культурна програма конференції.

4. Рекомендована література:

Основна

Література з англійської мови:

1. Англійська мова: основи ведення бізнесу: для студентів економічних спеціальностей: навч. посіб. / І.О. Решетняк, О.О. Олексенко.— Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. – 207с.

2. Іноземна мова за професійним спрямуванням. Кроки до підприємницької діяльності: підручник / Т. А.Борова, Бутковська Н.О. – Х.: ІНЖЕК, 2010. – 334 с.

3. Практика перекладу з англійської мови для студентів економічного профілю: навч. посіб. / Н.Г. Долініна, З.М.Сучкова, О. В. Іваніга. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2009. – 144 с.

4. Практические задания по грамматике курса "Английский язык" для аспирантов и соискателей всех форм обучения/ сост. Н.М. Лисица, Л.А. Игнатенко. – Х. : Изд. ХГЭУ, 2000. – 36с.

5. Практичні завдання з граматики навчальної дисципліни "Ділова іноземна мова" для студентів 3 – 5 курсів усіх напрямів підготовки, аспірантів і здобувачів усіх спеціальностей усіх форм навчання / укл. Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 32 с.

6. Ігнатенко Л. О. Тести з ділової англійської мови для економістів : навч. посібн. / Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 144 с.

7. Тести з навчальної дисципліни "Англійська мова" для аспірантів, здобувачів та слухачів магістратури державної служби / Л. О. Ігнатенко. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 32 с.

8. Тренувальні вправи, завдання та тести з навчальної дисципліни "Ділова англійська мова" для аспірантів усіх форм навчання/ укл. Л. О. Ігнатенко, І. О. Решетняк. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 32 с.

9. Yachontova T.V. English Academic Writing. Основи англомовного наукового письма: Навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 220 с. – Англ., укр.

10. BBC Learning English [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/index.html>

11. Business English Exercises [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.bing.com/search?q=www.berrterenglish.com%2Fexerciselist.html&FORM=IE8SRC>.

12. Business English Pod [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.businessenglishpod.com/>.

13. MacmillanBusiness[Electronic resource]. – Режим доступу:
<http://www.businessenglishonline.net/>.

Література з німецької мови

14. Колбіна Т. В. Про бізнес німецькою мовою / Т. В. Колбіна, Л. В. Мельніченко. – Х. : ВД "ИНЖЕК", 2009. – 271 с.

15. Achilles U. Marktplatz. Deutsche Sprache in Wirtschaft/U. Achilles, D. Klaus, W. Pleines. – DW–CDC–DIHT, 1998. –187 S.

16. Freyhoff D. Marktwirtschaft. Ринкова економіка : німецько-український навчальний посібник / D. Freyhoff, O. V. Beketova, N. Yzermann. – К. : Вид. УАДУ, 1999. – 156 с.

17. DeutschalsFremdsprache [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.deutsch-als-fremdsprache.de>.

18. Goethe-INSTITUT München [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.goethe.de>.

19. Materialien zum Deutschunterricht [Електроннийресурс]. –
Режимдоступу: [http:// www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch](http://www.zum.de/cgi-bin/hoturls?deutsch)

20. Institut für Internationale Kommunikation[Електроннийресурс]. –
Режимдоступу:
http://www.wirtschaftsdeutsch.de/webliographie/Interkulturelle_Wirtschaftskommunikation/.

Література з французької мови

21. Метеліна Л. П. Вправи та завдання до оригінальних економічних текстів з навчальної дисципліни "Французька мова" для студентів III - IV курсів усіх напрямів підготовки всіх форм навчання. [Електронний ресурс] / Метеліна Л. П. – Режим доступу: [http:// www.ikt.hneu.edu.ua/ course/category.php?id=151](http://www.ikt.hneu.edu.ua/course/category.php?id=151).

22. AgencedepromotionduFle [електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.fle.fr>.

23. Agence Universitaire de la francophonie [електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.ccip.fr/rime>.

24. [Echange fiches de préparation - Google Groups](#) [електронний ресурс]. –
Режим доступу:
<http://www.ensmp.fr/~scherer/graticiels>.

25. Français langue étrangère et langue seconde
(ClicNet)[електроннийресурс]. – Режимдоступу:
<http://www.clicnet.swarth/more/edu/fle/html>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: іспит, що за змістом і структурою відповідає стандартним вимогам міжнародних тестів з іноземних мов на відповідність рівню B2; підготовка та публічний захист реферату з проблеми наукового дослідження.

5. Засоби діагностики успішності навчання:
поточні та підсумкові тестові завдання, комплексні контрольні роботи, завдання на практичних заняттях, переклад наукової літератури, презентації, виступи на конференціях, реферат, наукові статті іноземною мовою.